

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.

Hirdetések díja:

centiméterenként 3 kr. Kereskedők és gyárosok külön árképzésében részesülnek.

Bélyegdíj 30 krajczár.

Nyílt tér sora 20 kr.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztőség**kiadóhivatal:**

Nagyenyedi
Könyvnyomda és Papír-
árugyár részvénytársaság
Főter 38. szám alatt,

hova ugy a lap szemléi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések berentesen küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szent István napja.

(L. I.) A történelem előtti időkben mithoszok tartottak fenn a korszakos események emlékezetét. Népirtó és államalkotó harcok, törvénykönyvek keletkezése, nemzetek leteleletérintő válságok, vagy a dicsőség utjának egy-egy állomása, hősök, törvénytevők és államteremtők ilyen költői formában vannak megörökítve.

Az emlékezésnek eszköze volt a szóhagyomány, frissítője pedig a képzelet. Az ősi népek költői virágos kertjének ez volt a jótékony művelője. A valóság a képzelet delibabos köntösebe öltözött, amelyben az alakok óriásokká lesznek.

A történelem kritikus szeme előtt már nehezebben keletkezik a mithosz; a tényeket és alakokat bizonyítékok fényessége sugározza be. De aki itt emberfölötti alakká magasodik: az nemcsak a hiedelemben, hanem valósággal óriás, történelmi hős.

Ilyen hősre a mi nemzeti történelmünknek első királyunk: Szent István, aki biztos eszlátással és bámulatos akaraterővel terelte népét a keresztény civilizáció útjára.

O adott nemzetének olyan alkotmányt, mely immár ezer esztendő viharait dicsőségesen állotta ki; ő hagyta ránk örök kötelességképpen az alkotmányhoz való hűséges ragaszkodást. Hogy legyen egy biztos szikla az események legnagyobb viharai között is; hogy legyen egy kétségbevonhatatlan utmutató, melynek irányában feltétlenül megbízhatunk mindenféle kétségünk között.

Ő hagyta ránk állami létünknek legdrágább és legfellebbezhetetlen szimbólumát, a szentséges koronát, amelyre melységecs áhitattal tekintünk fel, amelyhez vallásos hódolattal közelítünk, különbség nélkül egyesülve, valamennyien.

Három ily egyenként is óriás momentum fűződik Szent István király emlékéhez: népét keresztényénné teszi s koronát és alkotmányt hágy neki örökségül.

S amikor ezt a három momentumot ünnepejük, benne ezer esztendő létünk emlékét dicsőítjük minden esztendőben. Mert nélkülük oiddott kéve gyanánt szórt volna szerte bennünket az események vihara.

Legyen áldott a mi gondviselésünk, mely nemzetünket az ő „dicsőséges szent jobb kezével” megajándékozta!

Legyen ez a nap minden esztendőben újabb megpecsételése a szent koronához és az alkotmányhoz való törhetetlen hűségünknek!

A politikai helyzet, a kiegyezési kérdések függőben léte miatt, még mindig bizonytalan. Várakozó állást foglal el hazánkban mindenki, de az tény, hogy e várakozást nem zavarja olyan aggodalom, sőt inkább a jó reményesség felé hajlik a politikai világ, mire kedvező alkalmat ad báró Bánffy miniszterelnöknek f. hó 13., 14. és 15-én ő Felsőháza Ischlben való jelenléte, holott a bécsi lapok, sőt némely hazai lap is egész biztossággal beszelt várható lemondásáról. Tudjuk, hogy br. Bánffy szigorúan a törvény álláspontját védi s habár őszintén híve az Ausztriával való kiegyezésnek, ezt Magyarország hátrányára nem hajlandó eszközölni. Azon körülmény is, hogy Thun osztrák miniszterelnökkel az Ischlben megkezdett tanácskozást f. hó 24-én Budapesten folytatja, a magyar álláspont felé való közeledést jelzi. Kétségtelen, hogy a szeptember 5-én megnyitandó parlamenti saison a legfontosabbak egyike lesz.

A király születésnapja.

Ő császári és királyi Felsőháza legmagasabb születésnapját Nagy-Enyed város közönsége, a 75-ik honvéd dandár tiszti kara és legénysége kiváló fénytel és díszszel ünnepelte meg. Ősi szokás szerint már a magas születésnapot megelőzőleg városunk fényesen kivilágított, polgártársaink magánlakásai, középületeink mind fényes, csillogó világításban büszkélkedtek a késő esteli órákig, a tűzoltó-zenekar pedig takarodóval járta be összes főbb utcáinkat. Középületeink közül különösen csinosan kivilágítottak és díszítették fel az alkalmából: a városháza, a vármegyeháza, a csendőrlaktanya, a leányiskola, a vinczellér-képezde és a kaszinó. A magánépületek közül igen csinosan volt feldíszítve a főter néhány háza, a Magyar-, Szentkirály- és Várszeg-utca több épülete.

Csütörtökön — a legmagasabb születésnapon — az ünnepélyeket a 75-ik honvéd dandár ezredeinek tábortábori miséje kezdte meg. Már a kora reggeli órákban zeneszó mellett vonultak ki a „Holt-Maros” nevű tágas tere a kolozsvári 21-ik és a marosvásárhelyi 22-ik ezred összes zászlóaljai, mintegy 3000 ember, és itt, a kis erdő szélén felállított tábortábor oltárral szemben állottak fel, várva a parancsnokló tábornok megérkezését és az ünnepi szent mise kezdetét.

A csapatokat a marosvásárhelyi ezred ezredparancsnoka Weber alezredes vezényelte. Pontban reggeli 7 órakor jelent meg hatalmas fehér lován Boxichovich tábornok segédtisztjei kíséretében, s miután ellépkedett a csapatok előtt, leszállt lováról és a szolgálatot nem teljesítő tisztekkel az oltár elé járult, hol Deli Ödön minorita rendfőnök celebrálta a misét.

Mise alatt az arczelben felállított katonaság zászlóaljanként díszűzet adott, az oltár oldalán felállított katonai zenekar pedig egyházi dalokat játszott, mise végeztével pedig a Hymnust játszotta el. Mise után a tábornok dandárkihallgatást tartott, majd a legénységet lepettette el maga előtt, melynek végeztével vig zeneszó mellett vonultak be katonáink a városba. E katonai ünnepélyt városunkból igen sokan nézték, különösen hölgyeink közül jelentek meg igen sokan; de ott voltak még Kovács Gyula polgármester, Török Bertalan orsz. képviselő, Szilágyi Farkas ev. ref. lelkész és még számosan.

A városban délelőtti fel 10 órakor a küldöttségek fogadtatásával vettek kezdetüket az ünnepélyek. A vármegye házában, a távollevő főispán helyetteseként, Csátó János kir. tanácsos, a főispáni hivatalos funkciók végzésével is megbízott vármegyei alispán fogadta a tisztelgéseket, — a vármegye közönségének képviselőit, a vármegyei tisztikarát, az államépítészeti hivatal, a kir. pénzügyigazgatóság és kir. adóhivatal, a vasúti osztálymérnökség, a kulturmérnökség, a Bethlen főtanoda képviselőit dr. Varró László tb. főjegyző, I-ső vármegyei aljegyző vezette az alispán elé, igen szép, kerekded és ékes beszédben tolmácsolván a megjelenteknek alattvalói hódolatkut és kérve szerencsekívánatuknak a legmagasabb trón zsámolyához leendő juttatását. Nagy-Enyed város polgárságának és képviselőinek küldöttségét, a kir. járásbíró és kir. közjegyzőség képviselőit Kovács Gyula polgármester vezette, ékes beszédben fejezvé ki a városnak és polgárságának a legmagasabb születésnap alkalmából szerencsekívánatait. Uray László fegyintézeti igazgató a fegyintézet tisztviselőkarának szerencsekívánatait tolmácsolta. Csátó János alispán az üdvözlőkre egyenként válaszolt, válaszában kijelentvén, miszerint kedves kötelességének ismerend a küldöttségek szerencsekívánatait illetékes uton legfelsőbb helyre juttatni.

TÁRCSA.

„Magyar Társaság” a nagyenyedi Bethlen-kollégiumban száz év előtt.

Apróság művelődésünk történetéből.

— A „Közérdek” eredeti tárczája.

Ifjakból álló, látszólag jelentéktelen társaság sohasem végzett nagyobb és egy nemzet életére jótékonyabb hatásmunkát, mint a nagy királynő Mária Terézia által alapított magyar királyi testőrség néhány lelkes tagja.

Szent célzt tűztek maguk elé: öntudatra ébreszteni s nemzeti nyelve ujjáteremtésével a végenyészettől menteni meg a magyar nemzetet. Céljuk elérésében nem akadályozhatta őket semmi, mert a hazafias lelkesedés adta kezükbe az eszközt s ez serkentette az akadályok leküzdésére.

Akadály pedig unos-untig elég volt.

Az előkelő magyar családok külföldön töltötték minden idejüket s költötték el magyarországi birtokaik dús jövedelmeit. Magyarul beszélni talán még nem is hallottak senkit.

A középnevelés társalgási nyelve a latin. Ezzel érintkeztek egymással; ezt használja az országgyűléseken és a megyegyűléseken, annyira, hogy az alkotmányos élet e két tényezőjén magyar szót hallani a képzeléssel határos valami volt.

Ehhez járult még az osztály-gyűlés.

A főnemes gyűlölte a köznemest; ez lenézte a parasztot s az utóbbi gyűlölte az egész világot.

Igy történt aztán, hogy amidőn egész Európában a nagy nemzeti fejlődések elkezdődtek: nálunk minden csendes, mint egy régi temetőben, hová fészket is csak az üldözött bagoly rak.

Ezeken a siralmas állapotokon akart változtatni a királyi testőrség néhány tagja, köztük intézetünk (a Bethlen-kollégium) néhány neveltje, névszerint: Báróczy Sándor, Naláczy József és Baresay Ábrahám; az első Alsófehér-, a két utóbbi Hunyadmegyei küldötte a gárdában.

Hazafias érzelmektől sarkaltatva fogtak az öntudatos munkához s az erősen felkeltett önczérzet munkásságával és törhetetlenségével folytatták. Magasztos lelkesedéssel tölté el keblüket a remény, hogy nemzetükkel a szepet, jót és nemest megismertetvén, arra a polczra emelendik, melyet Európa nemzetei között már eddig is el kellett volna foglalnia.

Épp ezért, amit helyesnek és léleknevelőnek ismertek fel, azt szeltek nemzetükkel is mielőbb közölni, hogy lelkesedve a szépen a hivatottak, hasonlóak vagy tökéletesebbek alkotására buzduljanak.

Munkásságukat és buzditásukat siker koronázta s a testőrök társasága mintájára az ország minden részében nagy gyorsasággal alakultak a társaságok, melyek célja a magyar nyelv kiművelése volt. Különösen a tanuló ifjuság karolta fel az eszmét s alakított ilyen, a mai önképző köröknek megfelelő egyesületeket, melyek akkor igen fontos közművelődési tényezők lehetek, amit az eredmények mutatnak legszebben.

A hazafias eszmék természetesen a mi főiskolánk ifjuságát is mozgásba hozták s ez, mint mindig, most

is lelkesült a nemes célért s az elsők között alakította meg a publicus és togatus diákokból álló „Magyar Társaság”-ot.

A társaság belserveszteréről most már semmi bizonyosat sem tudhatunk, mert ha voltak is alapszabályai vagy jegyzőkönyvei: azok vagy nem kezeltettek gondosan s így veszték el, vagy pedig a 49-iki pusztításnak estek martalékául, mint annyi más emlékezetes kincse főiskolánk gyűjteményeinek.

Létezésének egyedüli emléke egy kis kötetecske, mely jelenleg is a kollégium könyvtárában van s melynek teljes címe a következő:

„Próba, melyet anyai nyelve tanulására tett a Nagy-Enyeden tanuló ifjak közt fennállott Magyar Társaság. Nyomatattott a társaság költségével Kolozsvárott a reform. kollégium betűivel 1792 esztendő.”

E kötet az egyedüli, de világos és kezzelfogható bizonyítéka annak, hogy a magyar nemzet egy részét átható lelkesítő eszmék, mint soha, most sem maradtak hatás nélkül a Bethlen-kollégium ifjuságára s a nagyok példáján lelkesülve, ez az ifjuság nem maradt tétlen, midőn a nemzeti művelődést tehetségéhez mérten szolgálnia, elősegítenie kellett.

Bizonyos büszkeség tölti el keblemet e könyvecske olvasása közben, hogy én is tagja voltam annak az ifjuságnak, mely ilyen elődökkel dicsekedhetik s mely mindig arra törekszik, hogy azokhoz méltó legyen. E büszkeség okozója pedig e kis kötet, mely némaságában is ékes bizonyítéka a száz év előtti diákság hazafias lelkesületének.

A kötet beosztása a következő:

Tisztelegés után az alispán vezetése alatt a küldött-ségek a róm. kath., ev. ref. és lutheránus templomban hallgatták meg az ünnepélyes isteni tiszteleteket. A róm. kath. templomban Székely Polycarp tartott ünnepi misét, az ev. ref. templomban Jancsó Sándor szép alkalmi imát, a luth. templomban pedig szintén alkalmi imát dr. Schneider Alfréd lelkész.

Delben a 75-ik honvéd dandár tisztikara adott fényes ebédet a sétatéri táncz helyiségben, melyen a polgári hatóság közül részt vettek: Csató János alispán, Kovács Gyula polgármester, Deli Ödön róm. kath., Szilágyi Farkas és Jancsó Sándor ev. ref. lelkészek, Nagy Lajos rektor-professzor, továbbá Török Bertalan orsz. képviselő és Pogány János nagybirtokos. Az ebédet a királyra felköszöntött Boxichevich tábornok mondott általános felkérés között. A kiválóan kedélyes, katonás ebédet csak azon körülmény zavarta meg, hogy honvédeknek jökor delután fel kellett készülni a Tövisre való induláshoz s így feketekéve után barátságos pohárköszöntések közben vált meg a társaság egymástól.

Tánczestély a Bethlen Gábor szobor-alap javára.

A városunkban időzött honvédekre tisztán karának előzetekén és a „Szegény tanulókat segélyező kör” fáradozásának köszönhető, hogy mult szerdán — e hó 17-én — a Bethlen Gábor szobor-alap pár száz forinttal gyarapodott.

A „Szegény tanulókat segélyező kör” fáradhatatlan intézősége ugyanis felkérte a 21. és 22-ik honvédekre tisztikarának helybeli legfőbb képviselőjét, Boxichevich tábornok urat, hogy a kolozsvári VI. honvédkerület zenekarát engedje át hangversenyre és ezáltal tegye lehetővé, hogy a Bethlen Gábor szobor alapját — csekély belépő-díjak mellett — valamivel gyarapítsák.

A tábornok ur készségesen eleget tett a kérelemnek, a „Szegény tanulókat segélyező körének” kezdeményezésére városunk előkelő fiatalságából megalakult rendezőség pedig lázas tevékenységgel tett meg mindent, hogy a katonazenekar sétatéri hangversenye külsőleg is kelően sikerüljön.

A tervnek szép idő is kedvezett és a kellemes szerdai delután első óráiban — már d. u. 5 órakor — kezdetét vette városunk előkelő közönségének és az itt állomásozó tisztikarnak felvonulása a sétatérre.

A 60 tagból álló katonai zenekar pont 5 órakor kezdete meg az alábbi műsor szerinti hangversenyt Borsay Samu karnagy vezérletével.

A műsor összes következő számait: 1. Borsay: 21 es honvédek, induló. 2. Metra: Spanyol Serenade, keringő. 3. Wallace: Nyitány Maritana dalműből. 4. Meyerbeer: Egyveleg Hugonották dalműből. 5. Borsay: A kurucz tanyán, régi magyar motívumok felhasználásával. 6. Verdi: II. Finale Aida dalműből. 7. Koschat: Karinthiai

A legelső lapon közli a társaság tagjainak névsorát, kik, élükön „M. gróf Thoroczkai Pál urival”, 19-en voltak. Olyan nevekkal találkozunk ezek között, melyek ma is legnagyobb részben úgy ismeretesek az erdélyi magyarság körében, hogy viselőik mindig lelkesedők és áldozatra készek a magyarság erősítésére.

A társaság vezetője, ha szellemileg nem is, de anyagiilag mindenestre Thoroczkai Pál urfi volt, kinek családja később is a kollégium legbőkezebb pártfogói közé tartozott. Amint a később ismertető költeményekből kitetszik: a kötet is valószínűleg az általa felajánlott költségen jelent meg.

A névsor után a szép és tömör irányban irt előszó következik, melyben értékre adják „a nemes szívű olvasónak”, hogy nem a dicséretre vagy jutalomra vágyás alacsony indulata, hanem az édes anyai nyelv művelése készítette őket a kötet kiadására. Ne is várjon tehát tőlük, a gyenge plántától, a nemes szívű olvasó olyan gyümölcsöt, amelyet a nagy fáknak kell teremniük, hiszen ők még ifjak s csak abban a kertben kötik a koszorút, melyben Báróczi, Péczeli s a többiek nevelik a virágokat. Ne is várjon egyebet a jó szárdéknál, s a helyett, hogy ócsárolná, inkább serkentse, buzdítsa, ha netán ellankadnának a nemes munkában, melynek végcélja nem kevesebb, mint a nemzeti nyelv és a nemzet művelése.

A tartalom kívül tehát már az előszó is bizonyítja, hogy a társaság a testőr-írók buzdító példaadására s valószínűleg Báróczi személyes közreműködésével keletkezett, ki mint e megye szülője és e kollégium nevelője szívesen látta az egykori nevelője kebelében keletkező, még ugyan gyenge, de reményekre jogosító plánta keletkezését.

Az előszóból — a fentiek szerint — következtetni lehet a társaság alakításának és céljának a történe-

népdal, szárnykürt-szólo. 8. Stojanovits: Részletek Csárdás balletből. 9. Strobl: A szép molnárné, rezgő. 10. Gounod: Nagy induló Sába királynő dalműből — a zenekar precízén, ügyesen adta elő, mialatt — mondhatni — városunk egész előkelősége összegyűlt a sétatérre, részben hallgatva a kitűnő zenét, részben gyönyörködve a fiatalság confetti, serpentin és egyéb mulatásaiban.

Gyönyörű látványt nyújtott a díszes hölgyközönség, a csillogó katonai egyenruhák, a zajos sétatérrel egészen megtöltő vidám, szórakozó közönség, mely kitarással este 8 óráig maradt együtt.

Pont 8 órakor hangzott el a műsor utolsó száma, mire közönségünk szétoszlott, hogy a Felsőleg legmagasabb születésnapja előestéjén gyönyörködjen a város kivilágításában. Kilencz órakor azonban már újra megtelt a sétatér és cigányzene mellett kezdetét vette a tánczestély. Ritkán láthatni Nagy-Enyeden oly szép közönséget, mint láttunk ez estén. A tágas fedett táncz helyiség egészen megtelt és százakra ment a tánczó, keringőző párok száma. A négyeseket 100—120 pár tánczolta.

A késő éjjeli órákban érte végét a táncz, mely bizonyára reggelig is eltartott volna, ha a következő nap ünnepélyei lepihenésre nem készítették volna közönségünket, de így is egy igen kellemesen eltöltött est emlékével távozott a szép számú közönség, a Bethlen-szobor-alap pedig — számításaink szerint — legalább is 150 frral gyarapodott.

Levelezés.

Maros-Ujvár, 1898. aug. 14.

A marosujvári szegénysorsu iskolás gyermekeket segélyező egyesület f. hó 6-án tartotta meg nyári táncz-vigalmát, mely úgy erkölcsi, mint anyagi tekintetben a legjobban sikerült.

A tánczvigalom összes bevétele következő volt:

a) felülfizetésből begyűlt	107 frt 98 kr,
b) belépti díjakból „	95 „ 40 „
c) ételek, italok, szivarok és confetti	248 „ 51 „
összesen:	451 frt 89 kr.
Kiadás volt	161 „ 37 „

Tiszta jövedelem: 290 frt 52 kr.

Felülfizettek: gróf Teleki Ádámné 20 frt, Dózsa Emma (Nagy-Lak) 5 frt, Vecsei Sámuel (Kolozsvár), Fritz Pál 2—2 frt, Nagy Sámuel, Fried Farkas 1—1 frt, László József 3 frt 20 kr, Steiger Zsigmond 1 frt 20 kr, N. N. 20 kr, Giacomuzzi Baptiszt 2 frt, Magyar Mihály (Kolozsvár) 1 frt 20 kr, Kurta Károly 30 kr, id. Gelei Gyula 1 frt, Domokos József 2 frt, Imre Lőrincz nyug. kir. tanf. (Karsa) 1 frt, Thomas József 3 frt, Melczér József, Nemes Sámuel törvényszéki elnökök (Gyulafehérvár) 60—60 kr, N. N. 10—10 kr, Kiss Erzsé (Kocsárd) 3 frt, Vetti Mártonné 1 frt, Tartler István 1 frt, Kádár János, Márton Károlyné 50—50 kr, Nagy Károly 10 kr, Rosenfeld Albertné 1

tére is, de csak feltevés az egész, amit ezen kívül mondunk, mert adatokkal nem tudjuk bizonyítani.

A kötet hátralevő, 300 oldalnyi részét kétfelé kell választanunk.

Első rész lesz a majdnem 150 oldalt tevő s két 8—8 soros Horatius-fordításon kívül mind eredetieket tartalmazó rész.

A többi Molière két vigjátékának magyar fordítása foglalja el.

Lássuk e részeket külön-külön úgy, amint következnek.

Az első rész nagyobbára költeményeket tartalmaz, melyekben munkásságra, kitartásra s az eddig elhanyagoltak kipótlására buzdítják egymást; munkálkodásukban ne rettenjenek vissza semmitől, mert csak a gyáva fél, míg az erős akarat előtt a legszilárdabb akarat is könnyen összeomlik. Ne ijedjenek meg a lát-szattól, mert bármily nehéz legyen is a küzdés, nekik fáradozniuk kell, mert sok az, amit az elődök elhanyagoltak s azok megtevése, kipótlása rájuk vár. Nem szabad lauskadni, mert csak így segíthetik elő a télenységből későn felébredt nemzet fejlődését, művelődését. Ezt azonban csak békés egyetértéssel s mindent megtróntó irigység ellen való együttes harczzal érhetik el. Intve buzdítják egymást a gáncoskodás és egymásra való irigykedés kerülésére; s inkább segítve, tanácsolva törekedjenek arra, hogy miint a nemzet egy kis része magukhoz méltó helyet foglaljanak el a nemzeti művelődés nagy munkájának a végzésében.

Más helyen a szabadságról elmélkednek s buzdítják az olvasót, hogy törekedjen hazája szabadságát megőrizni, mert csak a szabadság által lehet valamely nemzet nagy, művelt és hatalmas.

(Vége következik.)

frt, Ryba Frigyes 2 frt 60 kr, Magyar Mihály mérnök 1 frt 20 kr, Klein Simon 1 frt, Wochner Rezső 70 kr, N. N. 10 kr. Ecsedi Istvánné, dr. Geraszim Emil (Nagy-Enyed) 1—1 frt, Felszeghy Sándor (Nagy-Enyed) 4 frt 60 kr, Smelczér Vilmos, N. N. 60—60 kr, Kobluska Károly, Fodor György (Felsőújvár) 50—50 kr, Goldstein Róza 1 frt 98 kr, Goldstein Sámuelne 80 kr, Deák Lajosné (Maros-Vasárhely), V. Filep Albert 2—2 frt, Schifner Ede pápai praelatus (N-Várad) 5 frt, Szilágyi Gezáné (Hari) 1 frt, Felix Károly 10 frt, Ciccimarra Richárd 10 frt, Ciccimarra Richárdné 1 frt 80 kr, Hajós Ferenczné 50 kr, Bányai Kálmánné (Kolozsvár) 1 frt, N. N. 80 kr, N. N. 1 frt 60 kr, Nagy Ödönne 1 frt, Herepei Kata 50 kr, összesen 107 frt 98 kr.

Hogy egyesületünk három évi fennállás után minden évben oly nagy összegekkel segélyezheti iskolás növendékeinket, ennek főérdeme Marosujvár nemesező közönségének s egyesületünk buzgó választmányának élén a jószívű, nemesező gondolkodó s mindnyájunktól szeretett derék elnököknek Fritz Pálné ó nagyságának, ki jó lelkenek s buzgalmának egész erejével törekszik, hogy egyesületünk virágozzék és gyarapodjék.

Nagy tevékenységet fejtettek ki a siker eléréseben: Jancsó Lajosné, Barabás Lajosné, László Józsefné, Jován Antalné, Kurta Károlyné, dr. Bikfalvi Károlyné, Miskolczy Istvánné, Dossios Demeterné, Kádár Jánosné, Vecsernyés Sándorné, ifj. Szilágyi Péterné, Török Istvánné, kik az ételek, italok és confetti elarusításánál páratlan buzgósággal és fáradságot nem ismerő szorgalommal igyekeztek minél több eredményt felmutatni, ami szépen is sikerült, mert 248 frt összeget gyűjtöttek egybe.

Az említett háziasszonyokon kívül egy egész sereg vidám, kedves, az üdőség és szépség gazdag ajándékával dicsekedő leány-csoport szolgálta ki az ehező és szomjazó közönséget, mulattatva és vidám hangulatra kelteve a komoly és kissé morozus, de azért szívesen mulató férjeket s a kevés számmal jelen volt s mulatozás tekintetében is jóval a férjek után következő fiatal embereket.

Ime a kedves leánysereg szereplői: Fritz Maresa, Stibor Gizella, Szathmáry Margit (Piski), Márczi Berta, Hillinger Aranka, Pétérfy Matild, Gergelyfi Emma, Molnár Ilona (Kézdi-Vasárhely), Karsai Julesa, Goldstein Rózsika, Titi Róza, Orbai Pepi, Vermesi Róza, Magdó Etelka, Pánczóczy-Molnár Ilona, Pap Silvia, Ruzs Anna, Kodra Klára, Varga Zsuzsika (N-Enyed), Boér Gizella, Filla Gizella, Demeter Vilma, Fülöp Etelke és Peci Berta.

Maros-Ujvár jószívű és áldozatkész közönségének, kik adományaikkal hozzájárultak a szép siker eléréséhez, a kegyes felülfizetőknél, a buzgó és kedves házi asszonyoknál, a fáradhatatlanul felszolgáló bájos kis-asszonyoknál és ezeken kívül mind azoknál, kik lehetővé tettek azt, hogy ez a nemes célra hivatott egyesület ily szép eredménnyel tarthatta meg buffettel és confettizéssel egybekötött tánczvigalmát: itt a nyilvánosság előtt mondok az egyesület megbízásából forró és halás köszönetet.

Mert nincsen értelme a szívnek nemesebb, tisztább és magasabb, mely közelebb vinné Istenhez és hasonlóvá tenné az augsalokhoz, mint a részvét, és nincsen nemesebb ösztön, mint a jótékonyág. Ezek a szívnek legszebb gyöngyei, melyeken égi eredetűk fénye tündöklök, mert míg minden más érzelmen, legyen az bármily nemes, az önérdék lehetete meglát-szik, addig e kettő az önzetlenség égből szálló harmata ragyog.

Olyan e kettő, mint a virág, mely a szellő szárnyain küldi szét illatát, mint a meleg eső, mely a kiégett földbe életet önt, mint az istenértés, mely feltámasztja a halottat — egyik sem önmagát boldogítja.

Részvét és jótékonyág, ti legszebb gyöngyei a szívnek, ragyogjatok továbbra is Maros-Ujvár nemesszívű nőinek érdemkoszorujában!

Jován Antal,
egyesületi titkár.

Vegyes hírek.

— **Eljegyzés.** Ifj. Graef János, városunk egyik fiatal, szorgalmas kereskedője, e hó 18-án jegyezte el Asztalos Ilonka kisasszonyt, Asztalos János kollégiumi főerdőz kedves leányát, Nagy-Enyeden. Gratulálunk!

— **Vásár.** Az augusztusi kirakó-vásár e hó 19-én volt Nagy-Enyeden. Ezt megelőzőleg három napig a baromvásár folyt le, hol a kínálat nagy volt és a kereslet is megfelelő. A kirakó-vásárnál ugy a kereslet, mint a kínálat közepesnek mondható.

— **Tudomásul.** Lapunk egyik legközelebbi számában említettük, hogy Kovács Sándor szinigazgató működését e hó 20-án kezdi meg Nagy-Enyeden. Illetékes helyről azonban fölkértünk annak kijelentésére, hogy nevezett szinigazgató működését Nagy-Enyeden csak szeptember hó 1-én fogja megkezdeni, ami-

kor jól sze-
szórakoztatni

— **Iroda.**

ünnepi hetve-
szes, 1040 iv-
magyar ford-
vászor dísz-
küldetnek m-
zsebkiadás,
ára fúzva 2
Dogm. fúz-
Introductio
tala, Budape

— **A Ha-**

Tudományos
még akkora
társaság ki-
ténete cím-
kötete, mely
és amelyne
III. Károly s
zados totzs-
uralkodó d-
csének, De-
közreműköd-
lom és a
viszonyt a
lett a Ha-
tani, alap-
foglat prag-
uralkodó a
birtoklását
get állapít-
tikus mon-
teve. Ezen-
pezi, hogy
kötmányos
alkotmányo-
dalom. Ez
válságba j-
reucses kij-
triával val-
sanctio ke-
menyeket
ták, hogy
nóági örök-
és alatta
jogara ala-
nagyfontos
korszaknak
a kitünőe

részét Ma-
pót és I.
tölti be. A
tudással a
legelőkele-
megirt kon-
leket, mű-
belül neg-
szövegekpe-
a milleni-
tete, ugyan
mán be l-
8 frt. Kap-

— **Ké-**
seik gyo-

— **Ké-**
seik gyo-

— **Ké-**
seik gyo-

— **Ké-**
seik gyo-

— **Ké-**
seik gyo-

— **Ké-**
seik gyo-

— **Ké-**
seik gyo-

Mihály mér-
chner Rezső
Dr. Geraszim
Andor (Nagy-
N. N. 60-60
ajvár) 50-50
in Sámuelne
V. Filep Al-
s (N.-Várad)
Károly 10
Richardné I
almanné (Ko-
Nagy Ödönne
98 kr.

után min-
heti iskolás
var nemesen
választma-
s mindnya-
Fritz Pálné ó
k egész ere-
zzek és gya-

elerésében:
Józsefné, Jo-
Károlyne,
dár Janosné,
Török Ist-
harusításánál
ismerő szor-
felmutatni,
get gyűjtöt-

egész sereg
ag ajandéká-
az ehez és
hangulatra
ért szívesen
volt s mula-
n következő

Fritz Maresa,
házári Berta,
elyfi Emma,
Julesa, Gold-
ermesi Róza,
Pap Silvia,
a (N.-Enyed),
filma. Fülöp

özönységének,
siker elérés
kedves házi
ló hájos kis-
lak, kik lehe-
vitatott egye-
g buffettel és
t a nyilvános-
ából forró és

ebb, tisztább
enhez és ha-
zvet, és nin-
yság. Ezek a
gi eredetünk
erzelmén, le-
elete meglát-
al szálló har-

elő szárnyain
ely a kiegészít
mely feltá-
át boldogítja
gyei a szív-
r nemesszívű

án Antal,
sületi titkár.

osunk egyik
a jegyezte el
s kollégiumi
ratulánk.
ár e hó 19-én
rom napig a
vált és a ke-
gy a kereslet,

lebbi számá-
igazgató mű-
yeden. Illeté-
kijelentésére,
agy-Enyeden
kezdeni, ami-

kor jól szervezett társulatával több előadással fogja szórakoztatni városi közönségünket.

— **Irodalmi értesítő.** Bolanden Konrád ma ünnepli hetvenedik születése napját; ez alkalomból összesen, 1040 iven 68 kötetre terjedő szépirodalmi munkái magyar fordításban 70 frt helyett füzve 5 frtért, egész vázson diszkötésekben 85 frt helyett 12 frt 50 krért küldetnek meg. Megjelent Dvorsák „Idézetek Tára” zsebkiadás, közel ezer szerzőtől több mint 4000 idézet, ára füzve 2 frt, diszkötésben 2 frt 40 kr. Comp. Theol. Dogm. füzve 69 kr, kötve 1 frt. Comp. Hermeneut. Introductio 60 kr, kötve 1 frt. Havi füzetek kiadóhivatala, Budapest. II. Donáti-u. 3.

— **A Habsburg-ház második megalapítása.** Tudományos színvonalon álló könyv aligha jelent meg még akkora aktualitással, mint most az Athenaeum r. társaság kiadásában megjelenő a Magyar Nemzet Története című tizkötetes nagy munkának nyolczadik kötete, melyet Marczali Henrik egyetemi professzor írt és amelynek teljes címe: „Magyarország története III. Károlytól a bécsi congressusig 1711—1915.” Százados torzsalkodás, véres tusák után végre a mostan uralkodó dicső királyunk bölcsességével és a haza bölcsének, Deák Ferencnek, valamint legjobbjainknak közreműködésével 1867-ben sikerült a magyar birodalom és az uralkodó család örökös tartományai közti viszonyt a természetes alapokon szabályozni, de e mellett a Habsburg-dinasztia nagyhatalmi állását biztosítani, alapul véve az 1723. évi I., II., III. t.-cz.-ben foglalt practica sanctiót, mely a személyében azonos uralkodó alatt levő két állam, két birodalom együttes birtoklását és ebből folyó közös védelmi kötelezettséget állapítja meg. Mint tudjuk, most ennek a dualisztikus monarchiának szervezete erős próbának van kitéve. Ezen mostani szervezetnek alapgondolatát az képezi, hogy mind a két birodalom parlamentáris, alkotmányos intézményekkel legyen ellátva, mivel csak alkotmányos uton érintkezhetik egymással a két birodalom. Ez alkotmányosság azonban Ausztriában most válságba jutott és ebből a nagy zavarokból való szerencsés kijutáshoz igen behatóan ismerni kell az Ausztriával való mai viszonyok alapját képező practica sanctio keletkezésének történetét és mindazon körülményeket és okokat, amelyek böles őseinket arra bírta, hogy a férfi-ágában kihalt Habsburg-dinasztiát a nőági örökösödés elfogadásával másodsor megalapítsák és alatta azt a nagy országtömböt, mely III. Károly jogára alatt volt, továbbra is együtt tartsák. Ennek a nagyfontosságú és most többszörös szempontból fontos korszaknak történetét ismerteti Marczali Henrik ebben a kitünően kidolgozott könyvében, melynek második részét Mária Terézia kora, majd utána József, II. Lipót és I. Ferenc császár korának történelmi leírása tölti be. A könyv rendkívüli széles korismerettel nagy tudással van megírva és bátran mondhatjuk, hogy a legkövetesebb munka erről a korról. Az élénk tollal megírt korszakot számos szöveggel, nagybecsű műmelléklet, művészi kivitell hasonmás világítja meg. Körülbelül negyven a műmellékletek, több mint százötven a szöveggel képek száma. Végül megjegyezzük, hogy ennek a milleniumi nagy munkának a még hiányzó két kötete, úgy mint a hetedik és a tizedik, még ez év folyamán be lesz fejezve. Egyes kötet ára diszes kötésben 8 frt. Kapható minden hazai könyvkereskedésben.

— **Kérjük t. olvasóinkat hátralekös előzetéseik gyors beküldésére.**

Közgazdaság.

A burgonyának egy veszedelmes betegsége.

A burgonyatermelőket utóbbi években óriási csapás érte akkor, mikor a burgonyának veszedelmes betegsége, a burgonyavész, fellépett. S e betegség nem hogy szűnőben volna, de folytonosan terjed, ugyanarra, hogy egyes vidékeken a burgonyatermelés már-már nem fizeti ki magát, annak termelésével fel kell hagyni. Ott van Sáros-, Szepes-, Liptó-, Árva-, Abauj-, Gömör-megyék, ahol ezideig a burgonya képezte a legfontosabb termelési ágat, s ahol a burgonya termelésével mindinkább kezdenek felhagyni, mert annak termelése ma már abszolút nem fizeti ki magát. Pedig hát ezzel a betegséggel szemben is lehet sikeresen védekezni, s kevés pénzáldozat, no meg egy kis utazás és fáradsággal biztosan védekezhetünk a burgonyavésszel szemben.

A burgonyavész, tudományos nyelven Peronospora infestans, egy penészgomba, mely a burgonyalevél sejtjei között vékony fonalak alakjában nő s attól a növény tápláló anyagát nagy mennyiségben vonja el; nagyon természetes, hogy ezáltal az egész növény szenved, s különösen a burgonyagumók fejlődése zavartatik, megfosztván azokat tápszereiktől s a tápszereket

részben gyűjtő levélzettől, aminek következménye, hogy a gumók elpusztulnak, elrothadnak. Fel lehet ismerni e betegséget arról, hogy a levelek szélein barnás, majd később fekete színű foltok keletkeznek, melyek hamvas szürkés anyaggal vannak bevonva.

Ha meg akarjuk előzni e betegség fellépését, már május hó elején hozzá kell fognunk a védekezéshez, mely rézgálicz oldattal permetezésből áll. Erre a célra bármely szőlőpermetező-készülék használható, külön eszköz beszerzése tehát e célra nem szükséges. A használandó folyadék oly módon készül, hogy minden 100 liter vízhez 1½ kg. rézgáliczot s ugyanannyi meszet adunk s használat előtt a folyadékot jól felkeverjük. Ezen folyadékból 140—160 liter szükségeltetik egyszeri feckendezésül kat. holdanként. Nem elegendő azonban csupán egyszeri permetezni, hanem egy hó multával az első permetezés után ismételjük az eljárást; sőt ha nagyon nedves idő jár, a második permetezés után két-három héttel harmadszor is permetezünk.

A permetezésekre fordított összes kiadások — feltevé, hogy a rézgáliczot directe a gyárból vesszük, pl. a budapesti „Hungaria” kénsv és vegyi ipari termékek gyárából — holdankint legfeljebb 5—6 frtra ragnak, amely csekély kiadással biztosíthatjuk burgonyatermésünket.

Csarnok.

A dráma vége.

— A Közérdek számára írta: Perényi Lajos.

(Vége.)

Lázás nyugtalanság fogta el egész délután alatt. A zongorához legalább hatszor is leült, de nem volt türelme öt percnél tovább játszani.

Majd érdekes könyvet vett kezébe, de nem olvashatott figyelemmel, mert folyton Lászlófi és Ilonán járt az esze.

Még könyvei is megeredtek. És ennyi szenvedés, fájdalom egy nyomorultért!

Ha egy parányt is érezte még iránta a szerelemnek, úgy eljön s nem megy Ilon estélyére, gondola Irén. S ha szereti, szenvedjen ő is az előadás végeig, hiszen én is szenvedek eleget! Ha pedig nem szeret, akkor — csak menjen és legyen boldog! Ne is lássam soha!

Félhét volt, midőn Irén a szobaleányának átadta a levelet azzal a megjegyzéssel, hogy a hordár az öltözöbe vigye.

Lászlófi éppen maszkirozta magát, midőn levelét kézbe adták.

Már napok előtt várt erre a levélre. Tudta, hogy el nem fog maradni. Sőt fog még több is jöni.

Oly közönyösen bontotta fel és olvasta át, mintha csak egy kiszakított könyvlap lett volna, mely a sajtóstól került hozzá.

— Kuldjön újra az orvosért, én nem gyógyíthatom meg. Furcsa! látogatásom által pedig ugyancsak nem gyógyul meg, ha már annyira van. Ostobaság az egész! Ezzel a papirozt összegyürve elhajította.

Ha valakinek tetszik, el is olvashatja. Lássák, mint boulanak utána. Még pompás színházi pletyka is lehet belőle.

Igy gondolkodott s mintha semmi sem történt volna, nyugodtan ment a színpalak mögé.

Az előadás feszült figyelemmel megkezdődött. Lászlófi ez este pompásan játszott.

Ezalatt pedig Irén feldúlt boldogsága, megsértett hűsága közepett nagyon sokat szenvedett.

— Ah, mit is áltatom magamat, midőn oly tisztán, oly határozottan hallottam, hogy szereti, s hogy csak kaland-hóssal van dolgom, ki a lángra lobbantott sziveket némi boldogság után az örök boldogtalanságba taszítja!

Az előadásnak már vége lehetett, de Lászlófi nem jött... Tizenkettő is elmúlt...

— Mindennek vége! A nyomorult elment az estélyre!

Dühhel tépte le magáról drága ruháit és zokogva borult ágyára... Majd ismét felkelt és mint az örült járt-kelt szobájában fel-alá. Egy örökkévalóságnak tűnő éjszakát élt át vérző szívvel, álmatlanul.

Reggel régi barátja és pályatársa Nádasy Etel látogatta meg.

Enyhítő ír a szenvedésben, ha fájdalomukat másnak is elpanaszolhatjuk. Irén is megkönnyebbült ez által. Elmondott mindent.

— Szegény Irénem! — mondá barátja részvét-
tel. — Nem ismerted őt, hittél neki és borzasztóan csalódtál. Tudtam én ezt jól, hogy aligha lesz jó vége a dolognak. De a legnagyobb bánós is megtérhet. megjavulhat. Róla is ezt hittem. De csalódtam.

Ezzel részletesen elmondá, hogy viselt dolgai felől mit hallott.

— Lelkem, — így végzé — mint látod, nem csak te vagy az áldozat. Előbb is elmondhattam volna mind-ezeket figyelemzetésül, de aligha adtál volna hitelt szavaimnak. Még könnyen boldogságnak irigyeül tekintettel volna.

— Még egyszer irok neki, mindegy, mert okvetlen kell vele beszélnem — mondá Etelnek.

— Ezt a lépést még megteheted. Alig hiszem, hogy sikerre vezet. De tedd meg, legalább meg leszel nyugtatva, hogy mindent megtettél, minden eszközt megragadtál a visszahódításhoz, nyugalmad visszanyeréséhez. És ami fő, légy elkészülve minderre, légy erős, az Isten megsegít.

A két nő forró kézsorítással vált el egymástól... Egyik a multat, másik a jeleent siratta.

Irén irt. Kért, esdekelt, könyörgött levelében.

Az eredmény azonban ismét csak az volt, mint ez-
előtt. Lászlófi nem jött. Nem is irt.

Egy hét mult el.

Irén ismét irt. Megírta a valót. Ha még ez sem lesz hatással reá s nem tér vissza, akkor borzasztó tette határozza el magát. Mert ha az övé nem akar maradni, akkor hát senkié sem lesz!

E levél Lászlófi néhány perczre megrendítette.

— Ez baj! — mondotta — no de még sem olyan, hogy ezek után nőül kellene vennem Irént. Majd gondoskodom róla, ha kell. Ezzel a következő levelet intézte Irénhez:

„Kedves Irénem!

Nem fogok megfélemlíteni rólad. Ird meg, mikor kell majd gondoskodnom felőled és felőle...

Jóakaród A l a d á r.”

De ez is csak irás volt, melyet nem azzal a szándékkal irt meg, hogy be fogja váltani, csak egy kis megnyugtatót.

Ezen izgalmas hét után ma ment először ismét Irén a színházba.

Most már más nincs hátra, mint beszélni kell Lászlófi-val, legyen bármily botrány is e találkozás vége. Egy francia dráma végső jelenetéből folyt éppen a próba. A couillák mögött egy kis asztalon már ott volt a pisztoly, melylyel a végzetes hínárba jutott drámai hős a börtön helyett, mely reá varna, megöli magát. Lászlófi adta e hatásos szerepet.

Az izgalmas jelenet közeledtével berohant a másik szobába, vagyis a couillák mögé. A pisztolyt felkapva, Irén megragadta őt.

— Beszélnem kell veled, nyomorult!

— Szükségtelen már! Ezzel kirántá magát, s a színpadra rohant és mellének szegezve a pisztolyt, egy erős durranás után eldőlt.

Irén utána sietett a végjelenet befejeztével, de Lászlófi ügyesen megszökött előle.

— Oh, vészes indulat, ne ragadj el annyira! Még hátha nem késő a mentés. Beszélék Csikvarival. Fel-fedezek előtte mindent.

A színházi szolgától megkérdezte, hogy Csikvári hol lakik. Egy bérkocsiba ülve egyenesen oda hajtattott.

A színész nő éppen ebédhez készült. Az asztalon két teríték volt. Csikvári nagyon meg volt lepve e különös, nem várt látogatás által.

— Engedje meg kisasszony, hogy azonnal a dologra térjek. Egy oly eset indított e látogatásra, mely nem szenvedhet halasztást!

Helyet foglaltak.

— Kegyedet Lászlófi szereti?

— Ah! ezt is tudja már? Igen, női akar venni.

— Ezen ember egy hitvány, egy nyomorult!

— Ah! ah!

— Ma értesültem, kisasszonyom, Lászlófi viselt dolgai felől, melyek csak határozott jellemtelenségét erősítik. Csalo a szó szoros értelmében. Minden szava hazugság. Két gyermeke van. Csak figyelemzetni akarom, kisasszony, vigyázzon, hogy úgy ne járjon, mint ahogy e két szerencsétlen!

— Csak a boldogságban elvakult nők engedik magukat megcsaltni. Talpon leszünk!

— Hogyan! tehát kegyed szereti?

— Engedje meg, ha ezzel nem fogok senkinek beszámolni.

— Csak azt tanácsolhatom, hogy ne fogadja el látogatásait.

— Miért ne?

— Oh, tegye meg egy szerencsétlen leányért, ki kérve kéri kegyedet általam, ne fogadja el!

— Furcsa kérelem. Abban senki sem vezérelhet, hogy kit fogadjak el és kit ne. No, ez valóban nevetséges...

— De e nő öngyilkossá is képes lenni, ha kegyed továbbra is elfogadja.

— Különös! hát csak neki van joga hozzá, nekem nem?

— Igen, csak neki, mert e leányt akkor hagyta magára, akkor taszította kétségbeesésbe, midőn egy férfinak más kötelesség vár!

— Ezért ne nálam tegyen az illető lépéseket, de a törvényszéknél.

— Ah! hát te is szereted őt, még jellemtelensége, még büne mellett is? De majd meglátjuk, ki lesz az erősebb! Kie lesz e nyomorult!

Iren izgatottan hagyta el vetélytársnőjét. Forrt, dult benne a boszu vágya.

— Ha nem lehet az enyém, úgy senkié sem lesz! Ezt megmutatom!

Borzasztó tervében hirtelen megállapodott.

Este, midőn a színházban már az utolsó felvonást adták, s minden jelenetben meggyőződött arról, hogy Lászlófi mily benső melegséggel adja szerepét, mily lázasan öleli magához Csikvári Ilont, mily forrón, igazán csokolja ajkait, ez mind megfagyasztá benne a vért.

Hiszen ezek nem is a szerepüket, de a valót mutatják be a nagy közönségnek!

Az utolsó felvonás végjelenete előtt Iren hirtelen elhagyta a nézőteret. A drámai jelenetek hatása közben a közönség előtt is feltűnő volt távozás. A színpadra sietett. A kis asztal ott állt a coulissák mögött. A pisztoly rajta feküdt. Senki sem vette észre, mikor egy másikkal elcserélte.

Aztán lihegve, sápadtan, ingadozó léptekkel távozott ismét vissza a nézőterre. Ő lesz most a legfigyelmesebb néző és hallgató. A végső, leghatásosabb drámai jelenet pedig egyre jobban közeledett. Kűn a rendőrök kardjai zörögtek. Minden szem a színpadra volt

szegedve. A magára maradt sikkasztó utolsó pillanatait követték.

Minden ajtó be volt zárva. Egy időre mentve volt a rendőrök elől. Csak egy menekvés volt — a halálba. Mert élve csak szégyen várható volna reá: a börtön sötét falai között. Gyors léptekkel az egyik mellékajtóhoz sietett, s rövidke szünet után kihozta a pisztolyt.

Odakűn erősen dörömböltek a rendőrök s hangos kiáltásokkal követelték, hogy az ajtót nyissák ki. A zaj, az izgalom növekedett. Lászlófi kétségbeesetten tekintett a recsegő ajtóra. Egy erős nyomás és az ajtó engedett.

Mint éhes farkasok rohantak áldozatukra a rendőrök. De késő volt már minden iparkodásuk. Az ítélet megelőzte a hős tette: a pisztolyt mellének szegte s elcsúszott. Oly remekül még nem esett el színész a színpadon és halálkiáltása nem volt oly hű, mint Lászlófié.

Arca elsápadt! S rémülten kiáltotta:

— Nagy Isten! meglöttem magamat!

Ennél többet nem tudott mondani...

Másnap pedig sok megsebzett szív mondá a borzasztó esemény hatálatára: Megbűnhődött ő is!

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALÁN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Nem a nagy krach,

hanem szolid alapú vagyunk képesek az alább felsorolt Britannia-ezüst készletet 56 drbot hallatlanul olcsón: **6 frt 60 krért** bárkinék eladni.

6 drb fin. **Britannia asztali kés**, val. ang. peng.
6 drb amer. **Britannia-ezüst villa** egy darabból.
6 drb amer. **Britannia-ezüst evőkanál**,
12 drb amer. **Britannia-ezüst kávéskanál**,
1 drb amer. **Britannia-ezüst levesmerő**,
1 drb amer. **Britannia-ezüst tejmerő**,
2 drb amer. **Britannia-ezüst tojáslerleg**,
6 drb angol **Britannia alsótálca**,
2 drb hatásos **asztali gyertyatartó**,
1 drb **teaszűrő**,
1 drb igen finom **Britannia cukorporzó**,
3 drb igen fin. **gyümölcskés**, porcellán fogóval,
3 drb igen fin. **gyümölcsvilla** porcellán fogóval,
6 drb **Victoria alsótálca**.

56 drb összesen csak 6 frt 60 kr.

Ezt az 56 tárgyat képesek vagyunk 6 frt 60 krnyi potom áron eladni. A Britannia-ezüst kívül-belül fehér fém, mely ezüst színet 25 évig is megtartja, erről jótállunk. Annak bizonyítására, hogy ez a hirdetés merő igazság, közzétesszük a következő

nyilvános kijelentést:

Az esetre, hogy ha a megküldött britannia ezüstkészlet nem felelne meg, szó nélkül visszadjuk a megfizetett összeget. A ki csak használhatja, rendelje meg e díszes készletet, mely

házassági és alkalmi ajándéknak

továbbá a szállóknak, vendéglőknek és jobb háztartásoknak igen alkalmas. Kapható egyedül csak

RIX kiviteli üzletében

a tanítóegyesület stb. szállítója, törv. bejegyzett 30 év óta fennálló cég

Wien, II/2, Praterstrasse 16.

Széjjelküldés vidékre utánvétellel vagy előzetes fizetés esetén.

Tisztítópor 10 krajczár, láda 40 krajczár.

Valódi csak ezzel a védőjeggyel.

Számos elismerőlevél megtekinthető.

Óvás! A mások részéről hirdett csekély értékű 44 drb evőkészlet nálunk csak 5 frtba kerül, de ezeket nem ajánlhatjuk. 4404 10-12

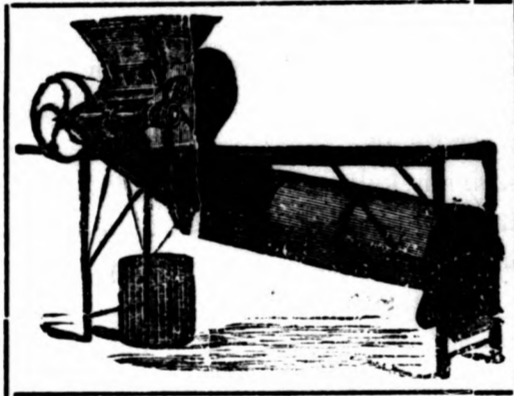
Millenniumi kiállítás 1896: Nagy millenniumi érem.

STAHEL és LENNER Budapest,

Trieur- és lemezlyukasztó-gyár.

Gyár: Katona József-utca 8-ik szám, Margit-híd és nyugoti pályaudvar közt.

1509 6-10

Ajánljuk az általunk gyártott legjobb minőségű:

Trieurök: a konkoly és búkkönynek a buza, árpa vagy rozs közül kiválasztására.

Trieurök: a zabnak vagy árpanak a buza közüli és a gömbölyű magvak kiválasztására.

Lencsetisztító és osztályozó trieurök: az árpa kiválasztására és a lencse osztályozására.

Osztályozó-Trieurök.

Szabadalmazott Trieur és osztályozó gépek minden gabonafaj tisztítására és tetszes szerinti osztályozására. — Elvállalunk Gutjahr és Müller, illetve Mayer rendszerű trieurök csekély költséggel a trieur beküldése mellett ezen szabadalmazott trieurökkel átalakítását.

Malom-Trieurhengerek vagy burkolatai.

Lyukasztott vagy hasított lemezek tetszés szerinti nagyságban ipari vagy gazdasági célokra.

Arjegyzékek vagy mintakönyvek ingyen és bérmentve küldetnek.

EGÉSZEN FRISSEN ÉRKEZETT.

Elöre bátorkodom a birtokos uraknak szives tudomásukra hozni, hogy **valódi javított** Wermorel peronoszpóra permetezőim már utba vannak, ezekből a mult évben is közel 40 drbot adtam el és aki csak tehette, még utána rendelt; ez biztosítást nyújt, hogy ezek a legjobbak. Az idén érkezők között még az a javítás is van, hogy folyadéktartójuk oly kemény ércből készül, mely képes a kékkő-oldat pusztításának ellent állani. **Legkönnyebben szétszedhető**, bárki által igazítható és összeállítható. **Teljes jótállás** mellett árusítom el 12 és 14 frton. Ezek felől Deák Tamás ur, Budapest székesfőváros szőlő- és gyümölcsgazdasági intézője, úgy nyilatkozik, hogy ez idő szerint a legjobbak. Ugy a minta permetező, mint a nyilatkozat nálam már is megtekinthető. Kékkő **legerősebb**, legolesőbb napi áron, nálam mindig kapható. Nemes aczélból készült **kaszálmát** jótállás mellett jó előre szintén ajánlom.

Tisztelettel értesítjük az építető közönséget, vállalkozókat és hivatalokat, hogy bizományosunk **Bisztritsány Lajos** urhoz Nagy-Enyedre nagyobb mennyiségű

Roman és Portland cementet

küldtünk. A beocsini cement legjobbnak bizonyult minden gyártmány felett. Bizományosunk bármely állomásra a fentebbi beocsini gyártmányokból legolesőbban szállít bármekkora mennyiséget. Tisztelettel

BEOSCINI CEMENT UNIÓ.

Bethlen-utczában

3 szoba, konyha, pincze, dísznő-öl, tyuk-ketrecz, és faskamrával ellátva **kiadó**.

Bővebben értekezhetni **Bisztritsány Lajosnál**.

A leghiresebb gőzmalmi lisztek leszállított áron ajánlom.

Korona-tyukszem- és szemölcs-tapaszt mindenkinek ajánlom. Egy doboz ára 30 kr. Biztos eredményről szavatolok, ellenben a pénz teljesen visszaadom. **Friss caviárt, angolnát, pisztrángot, szárdiniát és orosz halakat** jutányosan ajánlok. Teljes tisztelettel

1345 30-52

Bisztritsány Lajos.

Egy 13-14 éves jó erkölcsű fiu

tanulónak

elfogadtatik.

Friss székely turó és kaskavál mindig kapható.

Előzetes

helyben háző...
Egész évre...
Fél évre...
Nagyedre...

Hird

□ czentintés...
dők és gyáros...
ben

Bélyeg

Nyilt t

A közép

Azt szoktu

nokságnak

nativizmus

ezer meg

elismerni,

jellemvona

mértékben

nak, lovag

be ennek

a viharzó

nyomukba

ezt a tört

éretehez

hogy véde

delmezik

tetésével

vele szem

séggel pá

fiasságnak

És ma

igy? Hisz

érdemesel

A mul

Bourgogne

s vagy

mindenki

rohantak,

lőttek az

törjenek.

sorban a

keket. Cs

ség-érett

De ta

asszony-

voltak.

A mu

melyet jó

rendeztek

ponyvakb

fogtak,

belseje.

a nagy

taposták

„Magy

Ezeken

ezen els

minden

Ezen

esetre f

sorakoz

költeim

Thorocz

nem sz

rosszaln

nevelés

sére, se

anyira

czelja a

van rés

A kö

kai Pál

uak tú

lőbb al

Hannib

vagy he

kothatu